

HNB

GUVERNER

Na temelju članka 2. stavka 2. Odluke o uvjetima za otvaranje i funkcioniranje PM računa u sustavu TARGET2-HR ("Narodne novine", br. 102/2018.) i članka 43. stavka 2. točke 10. Zakona o Hrvatskoj narodnoj banci ("Narodne novine", br. 75/2008. i 54/2013.) guverner Hrvatske narodne banke donosi

DODATAK I.

ODLUCI O UVJETIMA ZA OTVARANJE I FUNKCIONIRANJE PM RAČUNA U SUSTAVU TARGET2-HR

TEHNIČKE SPECIFIKACIJE ZA OBRADU NALOGA ZA PLAĆANJE

1. Predmet

Ovim Dodatkom detaljno se uređuju pravila za obradu naloga za plaćanje.

2. Tehnički zahtjevi za sudjelovanje u sustavu TARGET2-HR u vezi s infrastrukturom, mrežom i formatima

- (1) Sustav TARGET2 upotrebljava SWIFT usluge za razmjenu poruka. Svakom sudioniku stoga treba veza sa sigurnom IP mrežom SWIFT-a. Svaki PM račun sudionika identificira se osmeroaznamenkastim ili jedanaesteroznamenkastim SWIFT BIC-om. Nadalje, prije sudjelovanja u sustavu TARGET2-HR svaki sudionik prolazi niz testova kako bi dokazao svoje tehničke i operativne sposobnosti.
- (2) Za dostavljanje naloga za plaćanje i razmjenu platnih poruka u PM-u upotrebljava se usluga „SWIFTNet FIN Y-copy”. U tu se svrhu uspostavlja namjenska SWIFT zatvorena korisnička grupa (engl. Closed User Group – CUG). Nalozi za plaćanje unutar te grupe TARGET2 CUG izravno se naslovljuju na sudionika primatelja u sustavu TARGET2 unoseći njegov BIC u zaglavlje SWIFTNet FIN poruke.
- (3) Za informativne i kontrolne usluge mogu se upotrebljavati sljedeće SWIFTNet usluge:
 - (a) SWIFTNet InterAct
 - (b) SWIFTNet FileAct i/ili
 - (c) SWIFTNet Browse.
- (4) Sigurnost razmjene poruka između sudionika počiva isključivo na SWIFT usluzi infrastrukture javnog ključa (engl. Public Key Infrastructure – PKI). Informacije o usluzi PKI dostupne su u dokumentaciji koju osigurava SWIFT.
- (5) Usluga „upravljanja dvostranim odnosima” koju pruža SWIFT aplikacija za upravljanje odnosima (engl. Relationship Management Application – RMA) upotrebljava se samo s BIC-

om glavne lokacije SSP-a i ne upotrebljava se za platne poruke između sudionika u sustavu TARGET2.

3. Vrste platnih poruka

- (1) Obraduju se sljedeće vrste SWIFTNet FIN / SWIFT sistemskih poruka:

Vrsta poruke	Vrsta upotrebe	Opis
MT 103	Obvezno	Plaćanje klijenta
MT 103+	Obvezno	Plaćanje klijenta (potpuno automatska obrada – engl. <i>Straight Through Processing – STP</i>)
MT 202	Obvezno	Plaćanje banke banci
MT 202COV	Obvezno	Plaćanja pokrića
MT 204	Neobvezno	Plaćanje s izravnim terećenjem
MT 011	Neobvezno	Obavijest o dostavi
MT 012	Neobvezno	Obavijest pošiljatelju
MT 019	Obvezno	Obavijest o prekidu
MT 900	Neobvezno	Potvrda terećenja / izmjena kreditne linije
MT 910	Neobvezno	Potvrda odobrenja / izmjena kreditne linije
MT 940/950	Neobvezno	Izvadak iz računa (klijenta)

MT 011, MT 012 i MT 019 jesu SWIFT sistemske poruke.

- (2) Pri registraciji u sustav TARGET2-HR izravni sudionici navode koje će vrste neobveznih poruka upotrebljavati, s iznimkom poruka MT 011 i MT 012 u vezi s kojima izravni sudionici s vremena na vrijeme odlučuju hoće li ih primati ili ne s obzirom na određene poruke.
- (3) Sudionici se pridržavaju strukture SWIFT poruka i specifikacija polja, kao što je utvrđeno u SWIFT dokumentaciji i uz ograničenja utvrđena za sustav TARGET2, kako je opisano u Poglavlju 9.1.2.2. UDFS, Knjiga 1.
- (4) Sadržaj polja provjerava se na razini sustava TARGET2-HR u skladu sa zahtjevima UDFS-a. Sudionici se mogu međusobno usuglasiti o posebnim pravilima o sadržaju polja. Međutim, u sustavu TARGET2-HR ne postoje posebne provjere za to postupaju li sudionici u skladu s takvim pravilima.
- (5) Poruke MT 202COV upotrebljavaju se za izvršenje plaćanja pokrića, odnosno plaćanja korespondentnih banaka radi namire (pokrića) poruka o kreditnom transferu, koje se

dostavljaju klijentovoj banci drugim, izravnijim sredstvima. Pojediniosti o klijentu sadržane u MT 202COV ne prikazuju se u ICM-u.

4. Provjera dvostrukog unosa

- (1) Svi nalozi za plaćanje prolaze provjeru dvostrukog unosa, čiji je cilj odbiti naloge za plaćanje koji su pogreškom dostavljeni više puta.
- (2) Provjeravaju se sljedeća polja vrsta SWIFT poruka:

Pojediniosti	Dio SWIFT poruke	Polje
Pošiljalatelj	Osnovno zaglavlje	Adresa LT
Vrsta poruke	Zaglavlje aplikacije	Vrsta poruke
Primatelj	Zaglavlje aplikacije	Adresa odredišta
Referentni broj transakcije (TRN)	Tekstualni blok	:20
Povezana referencija	Tekstualni blok	:21
Datum valute	Tekstualni blok	:32
Iznos	Tekstualni blok	:32

- (3) Ako su sva polja opisana u prethodnoj podtočki u vezi s novodostavljenim nalogima za plaćanje identična onima u nalogima za plaćanje koji su već prihvaćeni, novodostavljeni se nalozi za plaćanje vraćaju.

5. Kodovi pogrešaka

Ako je nalog za plaćanje odbijen, sudionik nalogodavac prima obavijest o prekidu (MT 019) s naznakom razloga za odbijanje koji se navodi tako da se upotrebljavaju kodovi pogrešaka. Kodovi pogrešaka određeni su u poglavlju 9.5.2. UDFS-a.

6. Unaprijed utvrđeno vrijeme namire

- (1) Za naloge za plaćanje koji upotrebljavaju indikator najranijeg vremena terećenja upotrebljava se kod „/FROTIME/”.
- (2) Za naloge za plaćanje koji upotrebljavaju indikator najkasnijeg vremena terećenja postoje dvije mogućnosti.
 - (a) Kod „/REJTIME/”: ako nalog za plaćanje ne može biti namiren do naznačenog vremena terećenja, nalog za plaćanje se vraća.
 - (b) Kod „/TILTIME/”: ako nalog za plaćanje ne može biti namiren do naznačenog vremena terećenja, nalog za plaćanje se ne vraća, nego se zadržava u odgovarajućem redu.

Kod obiju opcija automatski se šalje obavijest preko ICM-a ako nalog za plaćanje s indikatorom najkasnijeg vremena terećenja nije namiren 15 minuta prije naznačenog vremena.

- (3) Ako se upotrijebi kod „/CLSTIME/”, s plaćanjem se postupa kao i s nalogom za plaćanje pod b) prethodne podtočke.

7. Namira naloga za plaćanje pri ulaznoj dispoziciji

- (1) U okviru ulazne dispozicije nalozi za plaćanje podvrgavaju se provjeri mogućnosti prebijanja i prema potrebi dodatnoj provjeri mogućnosti prebijanja (oba su izraza određena u podtočkama 2. i 3. ove točke) radi osiguravanja brze namire naloga za plaćanje na bruto načelu koja čuva likvidnost.
- (2) Pri provjeri mogućnosti prebijanja utvrđuje se jesu li nalozi za plaćanje primatelja plaćanja koji su na početku vrlo hitnog ili, ako je to neprimjenjivo, hitnog reda, dostupni radi prebijanja s nalogom za plaćanje platitelja (u nastavku teksta: „prebijanje naloga za plaćanje”). Ako prebijanje naloga za plaćanje ne osigurava dovoljno sredstava za odnosni nalog za plaćanje platitelja u ulaznoj dispoziciji, utvrđuje se postoji li dovoljna dostupna likvidnost na platiteljevu PM računu.
- (3) Ako provjera mogućnosti prebijanja ne uspije, Hrvatska narodna banka može primijeniti dodatnu provjeru mogućnosti prebijanja. Dodatnom provjerom mogućnosti prebijanja utvrđuje se dostupnost naloga za plaćanje za prebijanje u bilo kojem redu primatelja plaćanja bez obzira na to kada su uvršteni u red. Međutim, ako u redu primatelja plaćanja postoje nalozi za plaćanje s višim prioritetom naslovljeni na druge sudionike u sustavu TARGET2, načelo FIFO može se prekršiti samo ako bi namira naloga za plaćanje prebijanjem prouzročila povećanje likvidnosti kod primatelja plaćanja.

8. Namira naloga za plaćanje u redu

- (1) Postupanje s nalogima za plaćanje u redovima ovisi o prioritetnom razredu za koji ih je odredio sudionik nalogodavac.
- (2) Nalozi za plaćanje u vrlo hitnim i hitnim redovima namiruju se korištenjem provjere mogućnosti prebijanja opisane u točki 7., počevši s nalogom za plaćanje na početku reda u slučajevima povećanja likvidnosti ili intervencije na razini reda (promjena mjesta u redu, vremena namire ili prioriteta ili opoziv naloga za plaćanje).
- (3) Nalozi za plaćanje u redovitom redu namiruju se na trajnoj osnovi uključujući sve vrlo hitne i hitne naloge za plaćanje koji još nisu namireni. Upotrebljavaju se različiti optimizacijski mehanizmi (algoritmi). Ako je algoritam uspješan, namiruje se uključeni nalog za plaćanje; ako algoritam nije uspješan, uključeni nalog za plaćanje ostaje u redu. Za prebijanje platnih tokova upotrebljavaju se tri algoritma (od 1 do 3). Putem algoritma 4 postupak namire 5 (određen u poglavlju 2.8.1. UDFS-a) dostupan je za namiru instrukcija za plaćanje sporednih

sustava. Radi optimizacije namire vrlo hitnih transakcija sporednog sustava na podračunima sudionika upotrebljava se poseban algoritam (algoritam 5).

- (a) Kod algoritma 1 („sve ili ništa”) Hrvatska narodna banka za svaki odnos u vezi s kojim je određeno dvostrano ograničenje i za ukupni iznos odnosa za koje je određeno višestranog ograničenje:
- (i) izračunava cjelokupnu likvidnosnu poziciju svakog PM računa sudionika u sustavu TARGET2 utvrđujući je li zbir svih izlaznih i ulaznih naloga za plaćanje koji čekaju u redu negativan ili pozitivan i, ako je negativan, provjerava premašuje li sudionikovu dostupnu likvidnost (cjelokupna likvidnosna pozicija čini „ukupnu likvidnosnu poziciju”) i
 - (ii) provjerava uzimaju li se u obzir ograničenja i rezervacije koje je svaki sudionik u sustavu TARGET2 odredio u odnosu na svaki relevantni PM račun.

Ako je ishod tih izračuna i provjera pozitivan za svaki relevantni PM račun, Hrvatska narodna banka i druge predmetne središnje banke namiruju istodobno sva plaćanja na PM računima odnosnih sudionika u sustavu TARGET2.

- (b) Kod algoritma 2 („djelomično”) Hrvatska narodna banka:
- (i) izračunava i provjerava likvidnosne pozicije, ograničenja i rezervacije svakog relevantnog PM računa kao i kod algoritma 1 i
 - (ii) ako je ukupna likvidnosna pozicija jednog ili više relevantnih PM računa negativna, isključuje pojedinačne naloge za plaćanje dok ukupna likvidnosna pozicija svakog relevantnog PM računa ne bude pozitivna.

Nakon toga Hrvatska narodna banka i druge predmetne središnje banke, pod uvjetom da postoji dovoljno sredstava, namiruju sva preostala plaćanja (osim isključenih naloga za plaćanje) istodobno na PM računima odnosnih sudionika u sustavu TARGET2.

Pri isključivanju naloga za plaćanje Hrvatska narodna banka počinje od PM računa sudionika u sustavu TARGET2 s najvišom negativnom ukupnom likvidnosnom pozicijom i od naloga za plaćanje na kraju reda s najnižim prioritetom. Postupak odabira traje kratko vrijeme, što određuje Hrvatska narodna banka po vlastitoj procjeni.

- (c) Kod algoritma 3 („višekratna”) Hrvatska narodna banka:
- (i) uspoređuje parove PM računa sudionika u sustavu TARGET2 kako bi se utvrdilo mogu li nalozi za plaćanje koji čekaju u redu biti namireni u okviru dostupne likvidnosti na PM računima tih dvaju sudionika u sustavu TARGET2 i unutar ograničenja koje su odredili (počevši od para PM računa s najmanjom razlikom

između naloga za plaćanje naslovljenih jedan na drugog), te predmetne središnje banke uknjižuju ta plaćanja istodobno na PM račune tih dvaju sudionika u sustavu TARGET2 i

- (ii) ako je, u odnosu na par PM računa opisanih pod i., likvidnost nedovoljna radi financiranja dvostrane pozicije, isključuje pojedinačne naloge za plaćanje dok likvidnost ne bude dovoljna. U tom slučaju predmetne središnje banke namiruju preostala plaćanja osim isključenih, istodobno na PM računima tih dvaju sudionika u sustavu TARGET2.

Nakon izvršenja provjere određene pod i. i ii. Hrvatska narodna banka provjerava višestranu poziciju za namiru (između sudionikova PM računa i PM računa drugih sudionika u sustavu TARGET2 u vezi s kojima su određena višestrana ograničenja). U tu svrhu postupak opisan pod i. i ii. primjenjuje se na odgovarajući način.

- (d) Kod algoritma 4 („djelomična namira zajedno s namirom sporednog sustava”) Hrvatska narodna banka slijedi isti postupak kao i za algoritam 2, ali bez isključivanja naloga za plaćanje u vezi s namirom sporednog sustava (koji namiruje na istodobnoj višestranj osnovi).
 - (e) Kod algoritma 5 („namira sporednog sustava preko podračuna”) Hrvatska narodna banka slijedi isti postupak kao i za algoritam 1, uz izmjenu prema kojoj Hrvatska narodna banka započinje algoritam 5 preko ASI-ja i provjerava samo postoji li dovoljno sredstava na podračunima sudionika. Osim toga, ne uzimaju se u obzir ograničenja i rezervacije. Algoritam 5 izvodi se također za vrijeme noćne namire.
- (4) Nalozi za plaćanje uneseni u ulaznu dispoziciju nakon početka bilo kojeg algoritma od 1 do 4 mogu se ipak namiriti odmah u ulaznoj dispoziciji, ako su pozicije i ograničenja odnosnih PM računa sudionika u sustavu TARGET2 kompatibilni s namirom tih naloga za plaćanje i namirom naloga za plaćanje u trenutačnom optimizacijskom postupku. Međutim, dva algoritma ne smiju se izvoditi istodobno.
- (5) Za vrijeme dnevne obrade algoritmi se izvode uzastopno. Sve dok u tijeku nisu istodobne višestranu namire sporednog sustava, redosljed je sljedeći:
- (a) algoritam 1
 - (b) ako algoritam 1 ne uspije, slijedi algoritam 2 i
 - (c) ako algoritam 2 ne uspije, slijedi algoritam 3 ili ako algoritam 2 uspije, ponavlja se algoritam 1.

Dok je u tijeku istodobna višestrana namira („postupak 5”) u vezi sa sporednim sustavom, izvodi se algoritam 4.

- (6) Algoritmi se izvode fleksibilno postavljajući unaprijed utvrđeno vremensko kašnjenje između aplikacija različitih algoritama kako bi se osigurao najmanji interval između izvođenja dvaju algoritama. Vremenski slijed automatski se nadzire. Ručna je intervencija moguća.
- (7) Kad je uključen u algoritam koji se izvodi, nalog za plaćanje ne smije biti ponovo raspoređen (promjena mjesta u redu) ili opozvan. Zahtjevi za ponovni raspored ili opoziv naloga za plaćanje čekaju u redu dok se algoritam ne dovrši. Ako se odnosni nalog za plaćanje namiri dok se algoritam izvodi, svaki se zahtjev za ponovni raspored ili opoziv odbija. Ako se nalog za plaćanje ne namiri, sudionikovi zahtjevi odmah se uzimaju u obzir.

9. Upotreba ICM-a

- (1) ICM se može upotrebljavati za dobivanje informacija i upravljanje likvidnošću. Sigurna IP mreža SWIFT-a (SIPN) temeljna je tehnička komunikacijska mreža za razmjenu informacija i izvođenje kontrolnih mjera.
- (2) S iznimkom uskladištenih naloga za plaćanje i informacija o statičnim podacima, samo su podaci u vezi s trenutnim radnim danom dostupni preko ICM-a. Zasloni su ponuđeni samo na engleskom jeziku.
- (3) Informacije se pružaju u načinu „na upit” (engl. pull mode), što znači da svaki sudionik mora tražiti da mu se informacije pružaju.
- (4) Sljedeći su načini dostupni za upotrebu ICM-a:
 - (a) način „aplikacija-do-aplikacije” (A2A)
 - (b) U A2A informacije i poruke prenose se između PM-a i sudionikove unutarnje aplikacije. Sudionik stoga mora osigurati dostupnost odgovarajuće aplikacije za razmjenu XML poruka (zahtjevi i odgovori) s ICM-om preko standardiziranog sučelja. Daljnje pojedinosti sadržane su u Priručniku za korisnike ICM-a i u Knjizi 4. UDFS-a.
 - (c) način „korisnik-do-aplikacije” (U2A)
 - (d) U2A dopušta izravnu komunikaciju između sudionika i ICM-a. Informacije se prikazuju u pregledniku koji se izvodi na PC sustavu („SWIFT Alliance WebStation” ili drugo sučelje, u skladu s mogućim zahtjevom SWIFT-a). Za U2A pristup informatička infrastruktura mora biti u mogućnosti podržavati kolačiće i JavaScript. Daljnje su pojedinosti opisane u Priručniku za korisnike ICM-a.
- (5) Svaki sudionik ima najmanje jedan „SWIFT Alliance WebStation” ili drugo sučelje, u skladu s mogućim zahtjevom SWIFT-a, radi pristupa ICM-u preko U2A.
- (6) Prava na pristup ICM-u dodjeljuju se upotrebljavajući SWIFT „Role Based Access Control”. SWIFT usluga „Non Repudiation of Emission” (NRE), koju sudionici mogu upotrebljavati, omogućuje primatelju XML poruke da dokaže kako ta poruka nije bila izmijenjena.

- (7) Ako sudionik ima tehničkih problema i ne može dostaviti nijedan nalog za plaćanje, upotrebom ICM-a može stvoriti unaprijed formatiranu pričuvnu preraspodjelu likvidnosti i pričuvna izvanredna plaćanja. Hrvatska narodna banka otvara takvu funkcionalnost na zahtjev sudionika.
- (8) Sudionici također mogu upotrebljavati ICM za prijenos likvidnosti:
 - (a) između PM računa i sudionikovih podračuna
 - (b) s PM računa na tehnički račun kojim upravlja sporedni sustav upotrebom postupka namire 6 – model u realnom vremenu
 - (c) putem naloga za prijenos likvidnosti s PM-a na T2S DCA ili, kada se ICM upotrebljava zajedno s T2S uslugama dodane vrijednosti, putem naloga za prijenos likvidnosti s T2S DCA-a na PM i
 - (d) putem naloga za prijenos likvidnosti s PM-a na TIPS DCA ili naloga za prijenos likvidnosti s TIPS DCA-a na PM.

10. UDFS i Priručnik za korisnike ICM-a

Daljnje pojedinosti i primjeri koji objašnjavaju navedena pravila sadržani su u UDFS-u i Priručniku za korisnike ICM-a s eventualnim izmjenama koje se objavljuju na mrežnoj stranici Hrvatske narodne banke i mrežnoj stranici ESB-a na engleskom jeziku.

11. Stupanje na snagu i objava

Ovaj Dodatak objavljuje se na mrežnim stranicama Hrvatske narodne banke, a stupa na snagu 30. studenoga 2018.

O. br.: 350-020/11-18/BV

Zagreb, 23. studenoga 2018.

G U V E R N E R
HRVATSKE NARODNE BANKE

Boris Vujčić